

Stationsparken 1
7160 Tørring
T: 79755000

Lene Kofoed
D: +4579755628
M: +4551724602
Mail:
Lene.Kofoed
@Hedensted.dk
Sagsnr. 01.03.03-P19-916697-
25

07.01.2026

Landzonetilladelse til etablering af sø på matr.nr. 39A, HORNBORG BY, HORNBORG, Gammelmarksvej 2, 8762 Flemming

Hedensted Kommune har den 11.08.2025 modtaget ansøgning om tilladelse til at etablere en sø på ca. 315 m² på din ejendom matr.nr. 39A, HORNBORG BY, HORNBORG, beliggende på adressen Gammelmarksvej 2, 8762 Flemming. Placeringen er vist på nedenstående kort.

Kommunens afgørelse

Der gives tilladelse efter § 35, stk. 1 i lov om planlægning¹ til etablering af søen.

Tilladelsen gives på følgende betingelser:

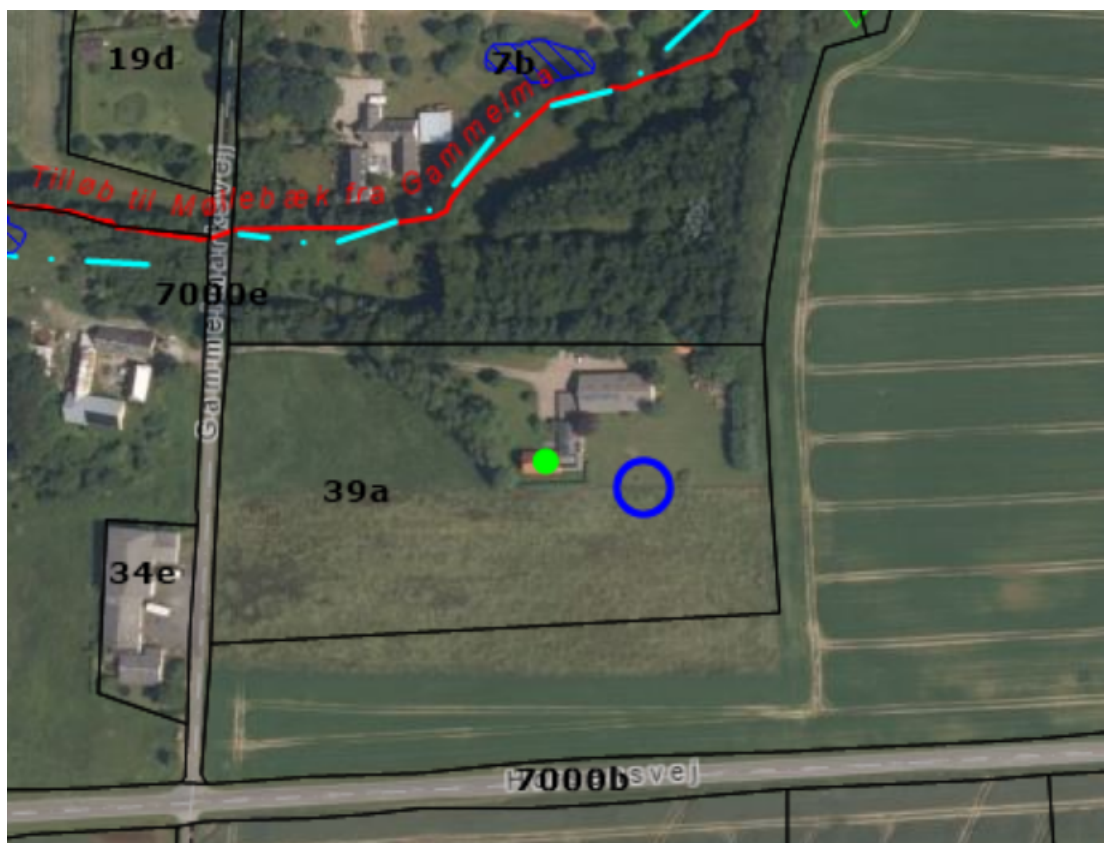
1. Søen skal anlægges med en form, så søen falder naturligt ind i landskabet med fladt skrånende bredder, hvor hældningen så vidt muligt ikke bliver stejlere end i forholdet 1:5. Søen etableres uden øer.
2. Søen etableres så den falder naturligt ind i landskabet, med uens brink af variabel hældning.
3. Den opgravede jord skal planeres ud i et tyndt, jævnt lag på de omliggende arealer, 10-20 m fra søen og så vidt muligt ikke i lavningerne, så der ikke opstår jordvolde omkring søen, og så der ikke opstår ændret overfladeafstrømning på tværs af matrikelskel.
4. Opgravet materiale må ikke placeres i beskyttet natur eller indenfor beskyttelseszonen for fortidsminder eller diger.
5. Dræn lukkes eller ledes uden om søen, som etableres uden tilløb og afløb. Der kan etableres overløb til eksisterende dræn.
6. Der må ikke opstilles andehuse, hegn eller andre indretninger i eller ved søen. Der må dog gerne opstilles almindeligt kreaturhegn omkring søen.
7. Der må ikke udsættes fugle, fisk eller andre dyr i søen, ligesom der ikke må fodres i eller ved søen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 572 af 29. maj 2024 om lov om planlægning.

8. Der må ikke fodres i eller nær søerne, eller opstilles fodertønder indenfor minimum 20 m af søen.
9. Søen placeres minimum 20 m fra skel til nabo².
10. Flytning af drænledningen skal ske, så det ikke påvirker ledningens afledningsevne eller kapacitet ved at der ikke ændres på ledningens indløb eller udløb på matriklen samt på ledningens dimensioner eller fald.
11. Når søen er anlagt, bedes du orientere kommunen på mail:
vandognatur@hedensted.dk

Ifølge museumslovens³ § 27 stk. 2 gælder følgende: Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum. Henvendelse til VejleMuseerne tlf. 76813100 eller museerne@vejle.dk.

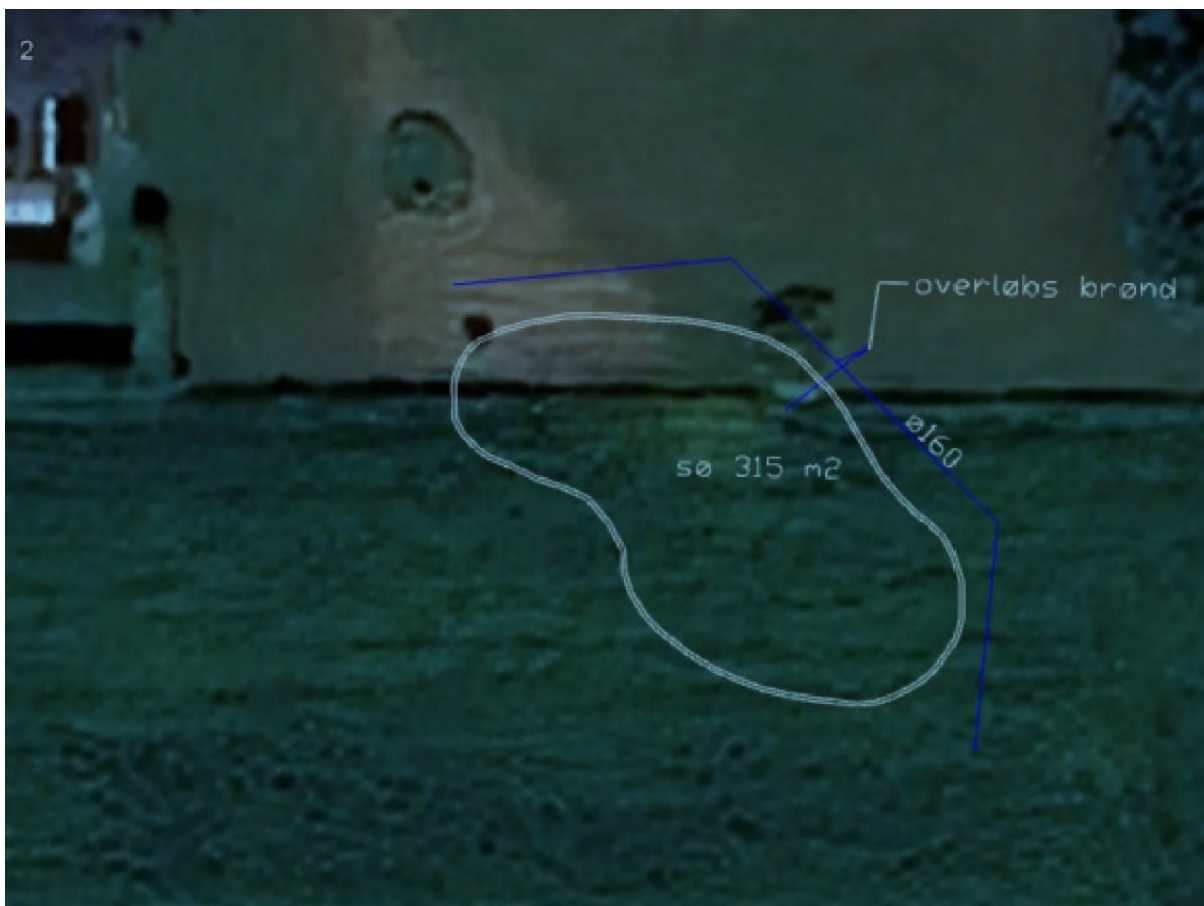
Med det stillede vilkår 10 kræves ikke tilladelse efter vandløbsloven. Det er dit ansvar at entreprenøren er bekendt med de stillede vilkår.

Ortofoto 2024 © Hedensted Kommune. Skitseret placering af sø er vist med blå cirkel. Vandløb er vist med rød streg (privat vandløb) og stiplet turkis (beskyttet vandløb).

² BKG 2024-12-10 nr 1503 Bekæmpelsesmidler §36. jævnfør kap 4.1 i Miljøstyrelsens vejledning nr. 22.
<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2017/10/978-87-93614-17-8.pdf>

³ Bekendtgørelse af museumsloven nr. 358 af 8. august 2014.

Kort fra ansøgningsmaterialet. Placering af sø og drænledning.

Sagsfremstilling

Ejendommen ligger i landzone. Der må generelt ikke foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer i landzone, uden tilladelse fra landzonemyndigheden. Etablering af ny sø er ændret anvendelse af arealet, og det kræver en landzonetilladelse efter planlovens § 35.

Ansøgning og beskrivelse af området

Der er ansøgt om at etablere en ca. 315 m² stor sø. Det oplyses, at der løber et dræn igennem den ønskede placering. Drænet planlægges omlagt rundt om søen som vist på ovenstående kort fra ansøgningsmaterialet med et fast rør. Der etableres overløb fra søen til drænet. Der etableres ingen indløb til søen.

Drænledningen på matr.nr. 39a Hornborg By, Hornborg vurderes at være omfattet af vandløbsloven. Det er oplyst, at der er tale om en 160 mm ledning, som afleder vand fra omkringliggende arealer og har udløb i det private vandløb Tilløb til Møllebæk fra Gammelmark.

Hvis flytning af drænledningen sker, så det ikke påvirker ledningens afledningsevne eller kapacitet, ved at der ikke ændres på ledningens indløb eller udløb på matriklen samt ledningens dimensioner eller fald, så vurderes en omplacering af ledningen, at være et underordnet forhold, som ikke kræver en tilladelse efter vandløbsloven. Det er der stillet vilkår om.

Etablering af et overløb fra søen med afløb til drænsystemet vurderes ligeledes at være et underordnet forhold, som ikke kræver en tilladelse efter vandløbsloven, da søen blot

vil udgøre en forsinkelse af den eksisterende naturlige afstrømning til drænsystemet fra ejendommen.

Størstedelen af arealet hvor søen ønskes placeret er landbrugsjord dyrket med korn sidst i 2022 og efterfølgende udlagt til græsmark, en lille del er gårdsplads og det samlede areal vurderes ikke at være omfattet af naturbeskyttelseslovens §3.

Beskrivelse af eventuelle vilkår

Flade og afrundede bredder (gerne fladere end 1:5) skaber lavvandede områder ved sens kanter. De lavvandede steder giver varmere vandområder til gavn for mange vandhulsdyr. Lavvandede steder øger også arealet med søbund, der får rigeligt sollys, hvilket skaber levested for flere typer rodfæstede plantearter. Samtidig sørger den bløde overgang for, at padder og mindre pattedyr let kan komme både ned i og op af søen. Kommunen anbefaler i øvrigt, at man udformer brinkerne med varierende hældninger. Tilløb og afløb fra søerne kan give øget tilførsel af næringsstoffer til skade for henholdsvis søen og nedstrøms recipient. Derfor er der stillet vilkår om at søen skal etableres uden tilløb.

Forbud mod at udsætte dyr og planter sikrer, at det er naturligt hjemmehørende og naturligt forekommende arter, der indvandrer til vandhullet.

Fodring af dyr i og nær søer og vandhuller vil ofte resultere i lavere naturkvalitet pga. forurening med næringsstoffer. Derfor stilles der vilkår om ikke at fodre i nærheden af søen.

Afstand til beplantning, særligt på sydsiden, skal sikre at søen ikke kommer til at ligge i permanent skygge og mindske mængden af nedfalden løv som ender i søen, og her vil rådne og forringe vandkvaliteten. Vandplanter er med til at rense vandet og har brug for lys for at trives.

Nabohøring

I landzonesager skal kommunen foretage en høring medmindre det vurderes, at sagen er af underordnet betydning for naboerne jf. planlovens § 35 stk. 4.

Hedensted Kommune har ikke foretaget nabohøring, da søen ligger ud til åbne marker og vurderes ikke at kunne påvirke naboejendomme og projektet vurderes at være af underordnet betydning.

Museet er blevet hørt og udtaler at de ikke har bemærkninger.

Kommuneplan

Der er i kommuneplanen udpeget Specifik geologisk bevaring⁴.

- Specifik geologisk bevaring – Det Midtjyske Søhøjland: Område udpeget som del af Danmarks mest værdifulde geologiske områder. Værdifulde geologiske landskabstræk, deres indbyrdes overgange og sammenhænge, skal sikres.
Det vurderes, at det ansøgte, ved form, placering og beskedent omfang, ikke ændrer væsentligt på de værdifulde geologiske landskabstræk, deres indbyrdes overgange og sammenhænge.

Natura 2000-områder og Bilag IV arter

Der skal ifølge habitatbekendtgørelsen⁵ foretages en vurdering af om projektet kan påvirke Natura 2000-områder eller bilag IV arter i området væsentligt.

⁴ [Kommuneplan Retningslinjer 2021 - 2033 - Hedensted Kommune](#)

⁵ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter Bek. nr. 1098 af 21. august 2023 (Habitatbekendtgørelsen).

Der er ca. 5 km til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde: Natura 2000 område nr. 77 'Uldum Kær, Tørring og Ølholm Kær', som rummer Habitatområde nr. 66 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 44.

Hedensted Kommune har ikke registreret bilag IV arter i området hvor søen ønskes placeret. Ejendommen er beliggende indenfor udbredelsesområdet for bilag IV arter som markfirben, spidssnudet frø, strandtudse, stor vandsalamander, dværgflagermus, sydflagermus og odde⁶.

Vandrammedirektivet

Hedensted Kommune skal ifølge Indsatsbekendtgørelsens §8⁷ sikre at projektet ikke forringer tilstanden af berørte vandområder og sikre at projektet ikke hindrer målopfyldelse for vandområderne.

Vandområdeplan

Målsætningen for vandløbet Tilløb til Møllebæk er, jf. Vandområdeplanerne⁸, at vandløbet skal have en 'God økologisk tilstand'. Målsætning for vandløbet er, jf.

Vandområdeplanerne ikke opfyldt, og den økologiske tilstand eller potentiale er følgende:

- Smådyrsvurdering ved DVFI⁹; 'God økologisk tilstand'
- Fisk; 'God økologisk tilstand'
- Alger; Ukendt
- Planter; Ukendt
- Nationalt specifikke stoffer; 'Ikke god økologisk tilstand'
- Kemisk tilstand; 'God kemisk tilstand'

Øvrige parametre er ukendte for vandløbet.

Samlet har vandløbet 'Moderat økologisk tilstand'

Kommunens samlede vurdering

Landzonetilladelsen vurderes ikke at påvirke landskabelige værdier i væsentlig grad og er ikke i strid med kommuneplanens retningslinjer. Derfor meddeles hermed tilladelse efter planlovens § 35 til søen, som ansøgt.

På grund af afstanden og projektets karakter vurderes etablering af søen ikke at have indflydelse på Natura 2000 områdernes udpegningsgrundlag.

Hedensted Kommune vurderer, at projektet, på grund af den hidtidige anvendelse af arealet, ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV. Projektet kan fremme vilkårene for flagermus og padde.

Etablering af søen vurderes, pga. afstand på ca. 125 meter og projektets karakter, ikke at have betydning for tilstanden i nærliggende målsatte vandløb.

På baggrund af ovenstående kan der meddeles tilladelse til søen som ansøgt.

⁶ Diverse videnskabelige rapporter med overvågning af arter fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi <http://www.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>; <https://dce2.au.dk/pub/SR358.pdf>; [SR520.pdf](https://dce2.au.dk/pub/SR520.pdf); [SR603.pdf](https://dce2.au.dk/pub/SR603.pdf)

⁷ Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, BEK nr 449 af 11/04/2019

⁸ Vandområdeplan 2021-2027 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn, Miljø- og Fødevareministeriet. MiljøGIS for offentliggørelse af vandområdeplaner 2021-2027.

(<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3-2022>).

⁹ DVFI er forkortelse for Dansk Vandløbs Fauna Indeks, som benyttes til at vurdere vandløbs tilstand.

Klagevejledning

Der kan klages over afgørelsen til Planklagenævnet af:

- Erhvervs- og vækstministeren,
- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- i øvrigt enhver med retlig interesse i afgørelsen,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen på betingelse af, at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Afgørelsen vil blive offentlig bekendtgjort på [Hedensted Kommunes hjemmeside](#). Klagefristen er fire uger efter datoen for offentliggørelse. Klagen skal således være indgivet i **Klageportalen** og klager skal have godkendt og betalt gebyr eller bestilt en faktura i Klageportalen, senest de 04.02.2026.

Klageportalen finder du via [Nævnenes hus](#), [Borger.dk](#) eller [Virksomhedsregisteret](#). Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Hedensted Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Hedensted Kommune. Hedensted Kommune sender klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen, hvis afgørelsen fastholdes. Du får besked om videresendelsen.

Hvis du sender din klage uden om Klageportalen, afviser Planklagenævnet din klage, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Hedensted Kommune. Hedensted Kommune videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på [Nævnenes hus](#).

Vær opmærksom på, at en rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Fristen regnes fra annonceringsdatoen.

I øvrigt

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Hvis du ikke inden 5 uger efter annonceringen på kommunens hjemmeside har modtaget besked fra kommunen om, at der er kommet klager, kan tilladelsen udnyttes.

Tilladelsen fritager ikke for at søge om nødvendig tilladelse efter anden lovgivning.

Når søen anlægges med et vandspejl større end 100 m², vil den blive omfattet af bestemmelserne i naturbeskyttelsesloven, når der er opstået et naturligt plante- og dyreliv i søen. Det betyder, at tilstanden herefter ikke må ændres uden tilladelse fra kommunen.

Hvis du er i tvivl om noget i dette brev, er du velkommen til at ringe til kommunen på telefonnummer +4579755628.

Med venlig hilsen

Lene Kofoed
Biolog

Kopi til: (med digital post)

Danmarks Naturfredningsforening
Dansk Ornitologisk Forening
Dansk Ornitologisk Forening, Sydøstjylland
Friluftsrådet
VejleMuseerne
Glud Museum